

62016CJ0037

TIESAS SPRIEDUMS (astot? pal?ta)

2017. gada 18. janv?r? (1)

“L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu — Nodok?i — Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?ma — Ar nodokli apliekami dar?jumi — J?dziens “pakalpojumi par atl?dz?bu” — Maks?jumi, ko autorties?bu un blakusties?bu kolekt?v?s p?rvald?bas organiz?cij?m izmaks? k? taisn?gu kompens?ciju — Izsl?gšana”

Lieta C?37/16

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Naczelny S?d Administracyjny (Augst?k? administrat?v? tiesa, Polija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2015. gada 12. oktobr? un kas Ties? re?istr?ts 2016. gada 22. janv?r?, tiesved?b?

Minister Finansów

pret

Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i S?owno-Muzycznych SAWP (SAWP) ,

piedaloties –

Prokuratura Generalna ,

Stowarzyszenie Zbiorowego Zarz?dzania Prawami Autorskimi Twórców Dzie? Naukowych i Technicznych Kopipol ,

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska .

TIESA (astot? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js M. Vilars [M. Vilaras], tiesneši J. Malenovskis [J. Malenovský] (referents) un M. Safjans [M. Safjan],

?ener?ladvok?ts M. Vatel? [M. Wathelet],

sekret?rs A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

?emot v?r? rakstveida procesu,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

—

Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i S?owno-Muzycznych SAWP (SAWP) v?rd? – A. Za??ska, nodok?u konsultante,

—

Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych Kopipol v?rd? – M. Poniewski, p?rst?vis,

—

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska v?rd? – T. Michalik, nodok?u konsultants,

—

Polijas vald?bas v?rd? – B. Majczyna, p?rst?vis,

—

Grie?ijas vald?bas v?rd? – A. Magrippi un S. Charitaki, p?rst?ves,

—

Eiropas Komisijas v?rd? – L. Lozano Palacios un M. Owsiany-Hornung, p?rst?ves,

?emot v?r? l?mumu, kas pie?emts p?c ?ener?ladvok?ta uzklaus?šanas, izskat?t lietu bez ?ener?ladvok?ta secin?jumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV 2006, L 347, 1. lpp.), kas groz?ta ar Padomes 2010. gada 13. j?lija Direkt?vu 2010/45/ES (OV 2010, L 189, 1. lpp.) (turpm?k tekst? – “PVN direkt?va”), interpret?ciju.

2

Šis l?gums ir iesniegts saist?b? ar tiesved?bu starp Minister Finansów (finanšu ministrs, Polija) un Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i S?owno-Muzycznych SAWP (SAWP) [v?rdu vai bezv?rdu muzik?lo darbu izpild?t?ju apvien?ba (SAWP), kas ir re?istr?ta Varšav? (Polija)] jaut?jum? par pievienot?s v?rt?bas nodok?a (PVN) piem?rošanu maks?jumam par ar autorties?b?m aizsarg?tu darbu vai ar blakusties?b?m aizsarg?tu ties?bu objektu ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rt?m un to datu nes?jiem, kas paredz?ti š?du darbu vai ties?bu objektu fiks?šanai.

Atbilstoš?s ties?bu normas

Savien?bas ties?bas

PVN direkt?va

3

PVN direkt?vas 2. panta 1. punkta c) apakšpunkt? ir paredz?ts:

“PVN uzliek šādiem darījumiem:

[..]

c)

pakalpojumu sniegšanai, ko par atlīdzību kādā dalībvalsts teritorijā veic nodokļa maksātājs, kas rēķojas kā tās”.

4

PVN direktīvas 24. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Pakalpojumu sniegšana” ir jebkurš darījums, kas nav preču piegāde.”

5

Atbilstoši PVN direktīvas 25. pantam:

“Pakalpojumu sniegšana, inter alia, var būt viens no šādiem darījumiem:

a)

nemateriālo pašuma nodošana neatkarīgi no tā, vai tas ir tāda dokumenta priekšmets, kurš rada pašumtiesības;

b)

pieņikums atturties no kādas darbības vai pieņaut kādu darbību vai situāciju;

c)

pakalpojumu sniegšana, pildot valsts iestādes vai tās vārdā izdotu rēķojumu, vai arī pildot kādu tiesību aktu.”

6

PVN direktīvas 220. panta 1. punkts ir paredzēts:

“Ikviens nodokļa maksātājs nodrošina, ka vai nu viņš pats, vai pircējs vai pakalpojumu saņēmējs, vai arī trešā persona viņa vārdā un interesēs izsniedz rēķinu par šādiem darījumiem:

1)

preču piegādēm vai pakalpojumu sniegšanu, ko viņš veicis citam nodokļa maksātājam vai juridiskai personai, kas nav nodokļa maksātāja;

[..].”

Direktīva 2001/29/EK

7

Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažādu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10.

lpp.) 2. pant? ir paredz?ts:

“Dal?bvalstis paredz ekskluz?vas ties?bas at?aut vai aizliegt tiešu vai netiešu, ?slaic?gu vai past?v?gu reproduc?šanu ar jebk?diem l?dzek?iem un jebk?d? form?, piln?b? vai da??ji:

a)

autoriem – attiec?b? uz vi?u darbiem;

b)

izpild?t?jiem – attiec?b? uz vi?u sniegto priekšnesumu fiks?šanu;

c)

ska?u ierakstu producentiem – attiec?b? uz vi?u ierakst?tajiem ska?u ierakstiem;

d)

filmu pirmo fiks?ciju producentiem – attiec?b? uz vi?u uz?emto filmu ori?in?liem un kopij?m;

e)

raidorganiz?cij?m – attiec?b? uz šo organiz?ciju raid?jumu fiks?šanu neatkar?gi no t?, vai šos raid?jumus transl? pa vadiem vai bez tiem, to skait? pa kabe?iem vai ar satel?ta pal?dz?bu.”

8

Direkt?vas 2001/29 5. panta 2. punkta b) apakšpunkt? ir noteikts:

“Dal?bvalstis var paredz?t iz??mumus vai ierobežojumus 2. pant? min?taj?m reproduc?šanas ties?b?m š?dos gad?jumos:

[..]

b)

reproduc?šana uz jebkura materi?la, ko personiskai lietošanai veic priv?tpersona ar m?r?i, kurš ne netieši, ne tieši nav komerci?ls, ar nosac?jumu, ka ties?bu subjekti sa?em taisn?gu atl?dz?bu, kur? ?emta v?r? 6. pant? min?to tehnolo?isko pas?kumu piem?rošana vai nepiem?rošana attiec?gajam darbam vai ties?bu objektam.”

Polijas ties?bas

Ties?bu normas, kas attiecas uz PVN

9

2004. gada 11. martaL’ustawa o podatku od towarów i us?ug (Likums par nodokli par prec?m un pakalpojumiem; Dz. U. 2011, Nr. 177, 1054. poz?cija), redakcij?, kas piem?rojama pamatlietas faktiskajiem apst?k?iem, 5. panta 1. punkt? ir noteikts:

“PVN j?maks?:

1)

par pre?u pieg?d?m un pakalpojumu sniegšanu par atl?dz?bu valsts teritorij?.”

10

Š? likuma 8. panta 1. un 2.a punkt? ir noteikts:

“1. 5. panta 1. punkta 1. apakšpunkt? nor?d?t? “pakalpojumu sniegšana” ir jebkurš pakalpojums, kas sniegts fiziskai vai juridiskai personai vai organiz?cijai bez juridiskas personas statusa un kas nav pre?u pieg?de 7. panta izpratn?, tostarp:

1)

nemateri?la ?pašuma nodošana neatkar?gi no tiesisk? dar?juma formas;

[..]

2.a Ja nodok?a maks?t?js, kas darbojas sav? v?rd?, bet k?da cita interes?s, piedal?s pakalpojumu sniegšan?, uzskata, ka tas pats ir sa??mis un sniedzis šos pakalpojumus.

[..]”

Normas par autorties?b?m un blakusties?b?m

11

1994. gada 4. febru?ra L’ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Likums par autorties?b?m un blakusties?b?m, Dz. U. 2006, Nr. 90, 631. poz?cija), redakcij?, kas piem?rojama pamatl?ietas faktiskajiem apst?k?iem (turpm?k tekst? – “1994. gada 4. febru?ra Likums par autorties?b?m un blakusties?b?m”), 20. pant? ir paredz?ts:

“1. Š?du ier??u ražot?jiem un import?t?jiem:

1)

magnetofoni, videomagnetofoni un citas ier?ces,

2)

kop?t?ji, skeneri un citas l?dz?gas reprogr?fijas ier?ces, kas ?auj piln?b? vai da??ji pavairot publiskota darba eksempl?ru,

3)

tukšie datu nes?ji, ko lieto darbu vai blakusties?bu priekšmetu ierakst?šanai, izmantojot 1. un 2. punkt? min?t?s ier?ces, priv?tai lietošanai,

ir pien?kums kolekt?v?s p?rvald?bas organiz?cij?m, kas r?kojas autoru, izpild?t?ju, ska?u un videoierakstu producentu un izdev?ju interes?s, atbilstoši 5. punktam samaks?t atl?dz?bu, kas nep?rsniedz 3 % apm?ru no summas, kas maks?jama par šo ier??u un nes?ju p?rdošanu.

2. Summa, kas sa?emta par magnetofonu un citu l?dz?gu ier??u vai ar? ar t?m saist?to tukšo datu nes?ju p?rdošanu, tiek sadal?ta š?di:

1)

50 % – autoriem;

2)

25 % – izpildītājiem;

3)

25 % – skaņu ierakstu producentiem.

[..]

4. Atlīdzība, kas saņemta par reprogrāfijas ierīču vai ar tām saistīto tukšo datu nesēju pārdošanu, tiek sadalīta šādi:

1)

50 % – autoriem;

2)

50 % – izdevējiem.

5. Kultūras un nacionālā mantojuma aizsardzības ministrs pēc apspriešanās ar autortiesību un blakustiesību kolektīvās pārvaldības organizāciju, autoru, izpildītāju, skaņu un videoierakstu producentu un izdevēju apvienību, kā arī ar 1. punktā minēto ierīču un datu nesēju ražotāju un importētāju sabiedrību, izdodot rīkojumu, nosaka – ierīču un nesēju kategorijas un 1. punktā minētās atlīdzības apmēru, ņemot vērā ierīces un datu nesēja spēju pavairot darbu, kā arī to, kādiem citiem mērķiem, kas nav darbu pavairošana, tie ir paredzēti, atlīdzības iekasēšanas un sadalīšanas veidu, kā arī autortiesību vai blakustiesību kolektīvās pārvaldības organizācijas, kurām ir tiesības to iekasēt.”

12

1994. gada 4. februāra Likuma par autortiesībām un blakustiesībām 20.1 panta 1. punkts ir noteikts:

“Reprogrāfijas ierīču īpašniekiem, kuri veic saimniecisko darbību darbu reproducēšanas trešo personu privātai lietošanai jomā, ir pienākums ar autortiesību vai blakustiesību kolektīvās pārvaldības organizāciju starpniecību samaksāt autoriem vai izdevējiem atlīdzību, kas nepārsniedz 3 % no attiecīgajiem ienākumiem, ja reproducēšana notiek, pamatojoties uz nolīgumu ar tiesību īpašnieku. Šī atlīdzība vienāds daļās tiek sadalīta starp autoriem un izdevējiem.”

13

1994. gada 4. februāra Likuma par autortiesībām un blakustiesībām 104. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

“Autortiesību vai blakustiesību kolektīvās pārvaldības organizācijas [...] šī likuma izpratnē ir autoru, izpildītāju, producentu vai raidorganizāciju apvienības, kuru mērķis ir kolektīvā veidā uzturēt autortiesību vai blakustiesību pārvaldību un aizsardzību, kā arī no likuma izrietošo

pilnvaru ?stenošana.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

14

SAWP l?dza finanšu ministram ie?emt nost?ju jaut?jum?, vai par atl?dz?bu par tukšo datu nes?jiem un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rt?m, kuru samaks?juši šo iek?rtu ražot?ji un import?t?ji atbilstoši 1994. gada 4. februāra Likuma par autorties?b?m un blakusties?b?m 20. pantam, ir j?maks? PVN.

15

Ar 2012. gada 20. augusta individuālu atzinumu finanšu ministrs nor?d?ja, ka tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?ju un import?t?ju samaks?t? atl?dz?ba SAWP ir maks?jums par autorties?bu vai blakusties?bu izmantošanu saist?b? ar iek?rtu, kas paredz?tas darbu kop?šanai un fiks?šanai, p?rdošanu un ka t?d?? š?s summas ir j?uzskata par atl?dz?bu par autorties?bu vai blakusties?bu ?pašnieku sniegtajiem pakalpojumiem, un t?d?? k? t?diem tiem ir j?piem?ro PVN.

16

Tad SAWP c?la pras?bu Wojewódzki S?d Administracyjny w Warszawie (Varšavas vojevodistes administrat?v? tiesa, Polija) un l?dza atcelt šo individuālo atzinumu.

17

Ar 2013. gada 12. j?nija spriedumu Wojewódzki S?d Administracyjny w Warszawie (Varšavas vojevodistes administrat?v? tiesa) atzina, ka pras?ba ir pamatota.

18

Finanšu ministrs iesniedza kas?cijas s?dz?bu Naczelný S?d Administracyjny (Augst?k? administrat?v? tiesa, Polija); š? p?d?j? min?t?, nor?dot, ka pašreiz Polij? l?dz?spast?vot divu veidu pretrun?ga judikat?ra par šo jaut?jumu, nol?ma aptur?t lietas izskat?šanu un uzdot Tiesai š?dus prejudiciālus jaut?jumus:

Par prejudiciālajiem jaut?jumiem

19

Ar savu pirmo jaut?jumu iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai PVN direkt?va ir j?interpret? t?d?j?di, ka reproduc?šanas ties?bu ?pašnieki sniedz pakalpojumu š?s direkt?vas izpratn? tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?jiem un import?t?jiem, no kuriem autorties?bu un blakusties?bu ?pašnieku kolekt?v?s p?rvald?bas organiz?cijas šo ?pašnieku lab?, bet uz sava v?rda sa?em atl?dz?bu par šo iek?rtu un datu nes?ju p?rdošanu.

20

PVN direkt?vas 24. panta 1. punkt? ir defin?ta “pakalpojumu sniegšana”, nevis “pre?u pieg?de”. Faktiski saska?? ar š? noteikuma tekstu jebkurš dar?jums, kas nav pre?u pieg?de, ir j?uzskata par pakalpojumu sniegšanu.

21

Šaj? liet? nav str?da par to, ka dar?jums pamatliet? nav pre?u pieg?de PVN direkt?vas 24. panta 1. punkta izpratn?.

22

PVN direkt?vas 25. pant? nor?doši ir uzskait?ti tr?s daž?di dar?jumi, kuri ir kvalific?jami k? pakalpojumu sniegšana, tostarp a) punkt? – nemateri?la ?pašuma nodošana.

23

Run?jot par š? panta piem?rojam?bu, iesniedz?jtiesa interes?jas par jaut?jumu, vai t?ds dar?jums, k?ds tiek apl?kots pamatliet?, var b?t nemateri?la ?pašuma nodošana š? panta a) punkta izpratn? un vai t?gad t? var tikt kvalific?ta k? pakalpojumu sniegšana.

24

Tom?r pirms š? jaut?juma j?preciz?, vai š?ds dar?jums ir veikts pret atl?dz?bu. Faktiski atbilstoši PVN direkt?vas 2. panta 1. punkta c) apakšpunktam, lai tas attiektos uz pakalpojumu, tam j?b?t sniegtam pret atl?dz?bu.

25

Šaj? zi?? j?atg?dina, ka no past?v?g?s judikat?ras izriet, ka PVN direkt?vas izpratn? pakalpojums tiek sniegts par atl?dz?bu tikai tad, ja starp pakalpojuma sniedz?ju un t? sa??m?ju past?v tiesiskas attiec?bas, kur?s ir savstarp?js izpild?jums, un pakalpojumu sniedz?ja sa?emt? samaksa ir faktiskā atl?dz?ba par pakalpojuma sa??m?jam sniegto pakalpojumu (skat. spriedumu, 2016. gada 22. j?nijs, ?eský rozhlas, C?11/15, EU:C:2016:470, 21. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

26

Tiesa nosprieda, ka t?ds gad?jums ir tad, ja starp sniegto pakalpojumu un sa?emto atl?dz?bu past?v tieša saikne, atbilstoši kurai samaks?t?s summas ir faktiskā atl?dz?ba par atseviš?i nosak?mu pakalpojumu, kurš sniegts, past?vot juridisk?m attiec?b?m (skat. spriedumu, 2007. gada 18. j?lijs, Société thermale d'Eugénie?les?Bains, C?277/05, EU:C:2007:440, 19. punkts).

27

Ta?u šaj? gad?jum?, pirmk?rt, neš?iet, ka past?v?tu juridiskas attiec?bas, kuru past?v?šanas laik? b?tu noticis savstarp?js izpild?jums starp reproduc?šanas ties?bu ?pašniekiem vai, vajadz?bas gad?jum?, š?du ties?bu kolekt?v?s p?rvald?bas organiz?cij?m, no vienas puses, un tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?jiem un import?t?jiem, no otras puses.

28

Faktiski pien?kums samaks?t t?du atl?dz?bu, k?da tiek apl?kota pamatliet?, ražot?jiem un import?t?jiem ir noteikts saska?? ar valsts ties?bu aktiem, kuros ir noteikts ar? t?s apm?rs.

29

Otrk?rt, tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?ju un import?t?ju pien?kums maks?t atl?dz?bu nav uzskat?ms par t?du, kurš izriet no pakalpojuma sniegšanas, kas b?tu faktiskā atl?dz?ba par to.

Faktiski no l?muma par prejudici?la jaut?juma uzdošanu izriet, ka t?da atl?dz?ba, k?da tiek apl?kota pamatliet?, ir paredz?ta, lai finans?tu reproduc?šanas ties?bu ?pašniekiem taisn?gu kompens?ciju. Ta?u taisn?ga kompens?cija nav tieša atl?dz?ba par jelk?du pakalpojumu, jo t? ir saist?ta ar kait?jumu, kas šiem ?pašniekiem izriet no vi?u aizsarg?to darbu reproduc?šanas, kura tikusi veikta bez vi?u at?aujas (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2010. gada 21. oktobris, Padawan, C?467/08, EU:C:2010:620, 40. punkts).

31

L?dz ar to t?ds dar?jums, k?ds ir pamatliet?, nav uzskat?ms par veiktu pret atl?dz?bu PVN direkt?vas 2. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratn?.

32

Šajos apst?k?os un ?emot v?r? apsv?rumus, kas izriet no š? sprieduma 24. punkta, pat pie?emot, ka reproduc?šanas ties?bu ?pašnieki var nodot nemateri?lu ?pašumu PVN direkt?vas 25. panta a) punkta izpratn? tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?jiem un import?t?jiem, kas nav j?p?rbauda, uz šo dar?jumu š? direkt?va katr? zi?? neattiecas.

33

No iepriekš min?t? izriet, ka uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka PVN direkt?va ir j?interpret? t?d?j?di, ka reproduc?šanas ties?bu ?pašnieki nesniedz pakalpojumus š?s direkt?vas izpratn? tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?jiem un import?t?jiem, no kuriem autorties?bu un blakusties?bu ?pašnieku kolekt?v?s p?rvald?bas organiz?cijas šo ?pašnieku lab?, bet uz sava v?rda sa?em atl?dz?bu par šo iek?rtu un datu nes?ju p?rdošanu.

34

T? k? otrais jaut?jums ir uzdots vien?gi gad?jum?, ja atbilde uz pirmo jaut?jumu ir apstiprinoša, uz to nav j?atbild.

Par ties?šan?s izdevumiem

35

Attiec?b? uz pamatlietas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (astot? pal?ta) nospriež:

Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?va 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu, kur? groz?jumi izdar?ti ar Padomes 2010. gada 13. j?lija Direkt?vu 2010/45/ES, ir j?interpret? t?d?j?di, ka reproduc?šanas ties?bu ?pašnieki nesniedz pakalpojumus š?s direkt?vas izpratn? tukšo datu nes?ju un ierakst?šanas un reproduc?šanas iek?rtu ražot?jiem un import?t?jiem, no kuriem autorties?bu un blakusties?bu ?pašnieku kolekt?v?s p?rvald?bas organiz?cijas šo ?pašnieku lab?, bet uz sava v?rda sa?em maks?jumus par šo iek?rtu un datu nes?ju p?rdošanu.

[Paraksti]

(1) * Tiesvedības valoda – poļu.